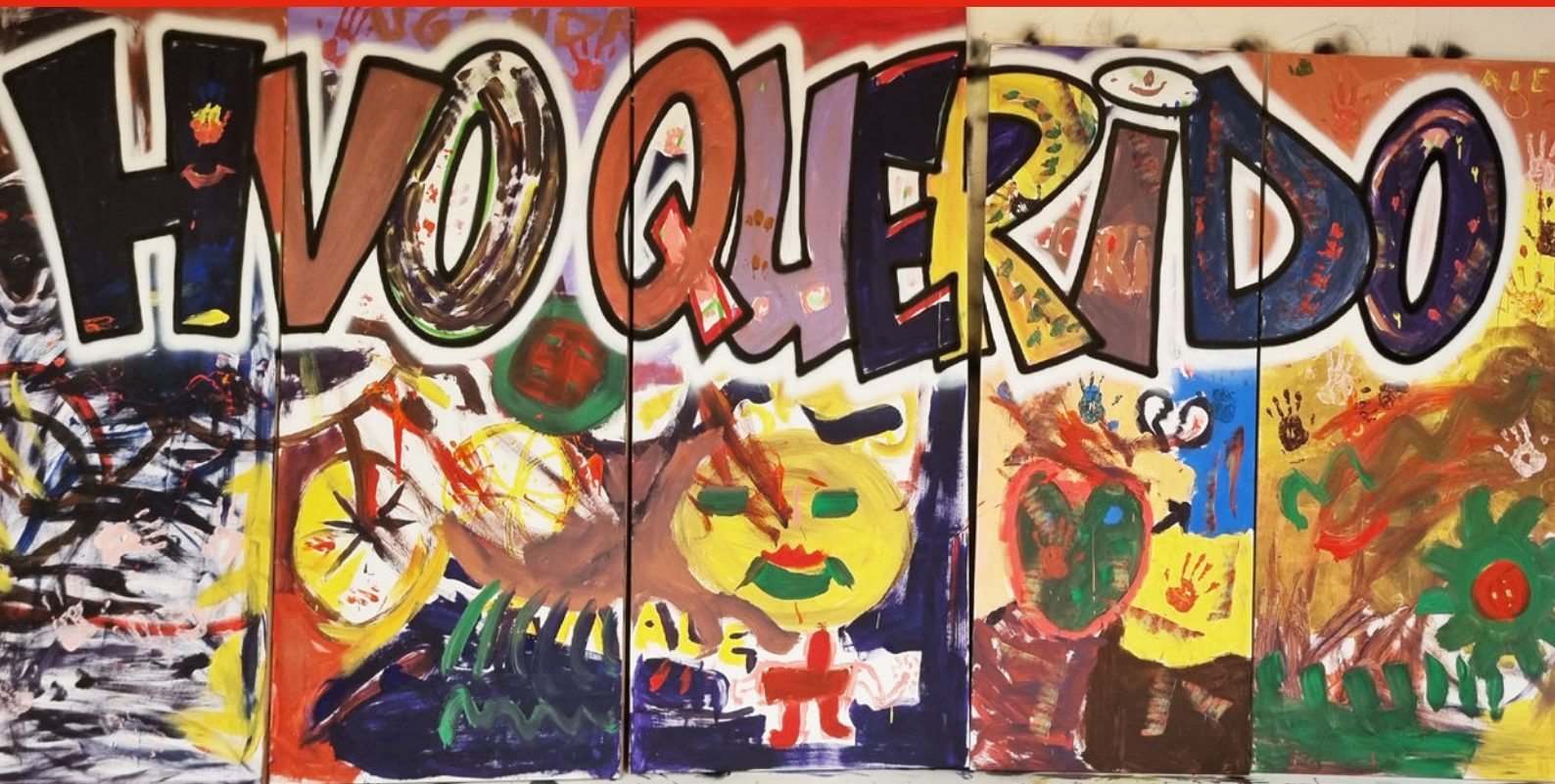

DOOR-ART

een expositie over deuren
en alles wat die kunnen betekenen

De expositie

De kunst in deze expositie geeft een inkijkje in de leefwereld van de makers, steeds rond het concept 'deuren', maar vanuit steeds een andere, eigen invalshoek.

Een deur kan voor iedereen op verschillende momenten andere betekenissen hebben. De deur waar je constant tegenaan loopt, de deur die onverwacht ineens voor je opengaat, de achterdeur om uit weg te glippen, de deur waarachter je je veilig voelt, de deur die je resoluut achter je dichttrekt. Iedere kunstwerk heeft een eigen verhaal. Maar deze expositie gaat bovenal over het lef om deuren te openen, binnen te stappen en te participeren.

'Een dak boven je hoofd en een fundament om op te bouwen!'

Cultureel Programma & Werk en Participatie

De organisatie

HVO-Querido begeleidt mensen in een kwetsbare situatie met opvang, (woon)zorg en dagbesteding. Door deze mensen verantwoordelijkheid te geven voelen zij vertrouwen, zien zij mogelijkheden en hebben ze (weer) regie over hun leven.

HVO-Querido biedt op een aantal van haar locaties in Amsterdam dagbesteding aan. Het culturele programma is daar onderdeel van. Kunst is een krachtig middel om het leven vorm te geven en er zelf de regie over te voeren. Het geeft ruimte voor eigenheid, ontwikkeling en perspectief. Daarom is kunst een belangrijk onderdeel binnen de dagbesteding HVO-Querido.

**HVO
QUERIDO**

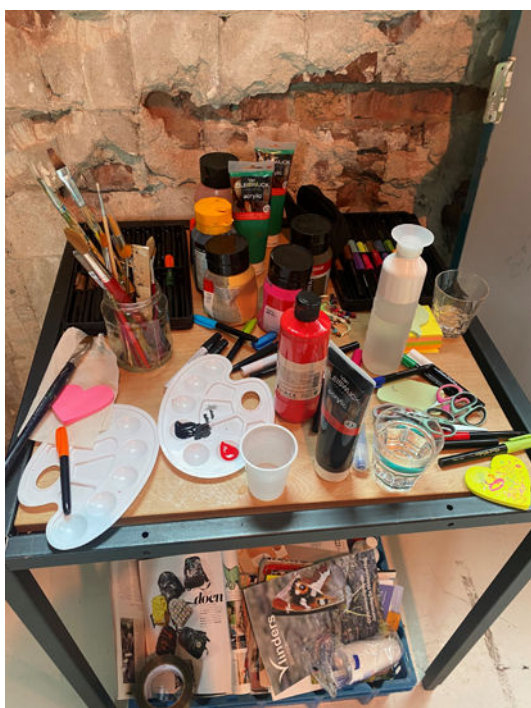
Hoe het idee ontstond

In mei 2023 organiseerde HVO-Querido de *Parade tegen Dakloosheid* in de Kromhouthal in Amsterdam. Een evenement waar tientallen organisaties samen kwamen om plannen te maken tegen dakloosheid. Tijdens dit event konden bezoekers hun ideeën of perspectieven op het thema dakloosheid tekenen of schrijven op twee deuren die daarvoor waren neergezet. Ter inspiratie had de afdeling Werk & Participatie, waar dagbesteding onder valt, alvast twee motto's op de deuren geschreven: *'Zijn wie je bent en doen wat je kunt'* en *'Dromen & perspectief'*.

Hoe het verder ging

Na de Parade tegen Dakloosheid ging HVO-Querido op een aantal locaties samen met cliënten op een artistieke manier verder met het thema 'deuren'. Deuren als symbool voor huisvesting, maar ook denkbeeldige deuren waren daarvoor de basis. Het resultaat is divers, met kleine en grotere werkstukken. Cliënten gaven allemaal op eigen unieke wijze invulling aan wat het concept 'deur' voor hen betekent. De werken zijn vaak verrassend, onthullend, kwetsbaar, soms pijnlijk of grappig. Met dit inzichtje in hun leefwereld tonen cliënten hoeveel kracht er in hen schuilt.

De Parade tegen Dakloosheid in mei 2023

Overzicht van de werken en hun herkomst

De Tour

De Tour is een centrum voor mensen met psychische en/of psychosociale kwetsbaarheden die graag iets in het dagelijks leven willen doen en andere mensen willen ontmoeten. Deelnemers van De Tour bepalen zelf wat zij graag doen. Zo kunnen zij vrijwilligerswerk doen in diverse (leer-werk)-projecten en zichzelf ontwikkelen.

Voor dit project hebben bezoekers van het centrum 'De Tour' hun perspectief op deuren in beeld en woord toegevoegd. Zij bouwden voort op dat wat al door de bezoekers van de Parade tegen Dakloosheid op de deuren was getekend en geschreven.

Het Judith van Swethuis

Het Judith van Swethuis biedt een warm thuis aan mensen met een psychiatrische kwetsbaarheid die langdurig van zorg afhankelijk zijn. De gemiddelde leeftijd van de bewoners ligt rond de zestig jaar. Bewoners kunnen hier 24 uur per dag ondersteuning krijgen. De deelnemers hebben collages gemaakt en hun gedachten over deuren in beeld en tekst vormgegeven.

'Ik open de deur met een sleutel. Ik zie een mooie tuin, mooie planten en bloemen en bomen. Ik zie ook schapen, geiten, koeien, honden en katten.'

'Aan een deur kun je ook nog ophangen: een mattenklopper, jassen, een sjaal, een muts, petten een hoed, foto's, tekeningen... etcetera, etcetera.'

'Als een deur open staat in mijn buurt, dan heb ik altijd de neiging om die deur dicht te doen (ik kan niet tegen een open deur).'

'Kleurige deuren die opengaan, voor alle geloven.'

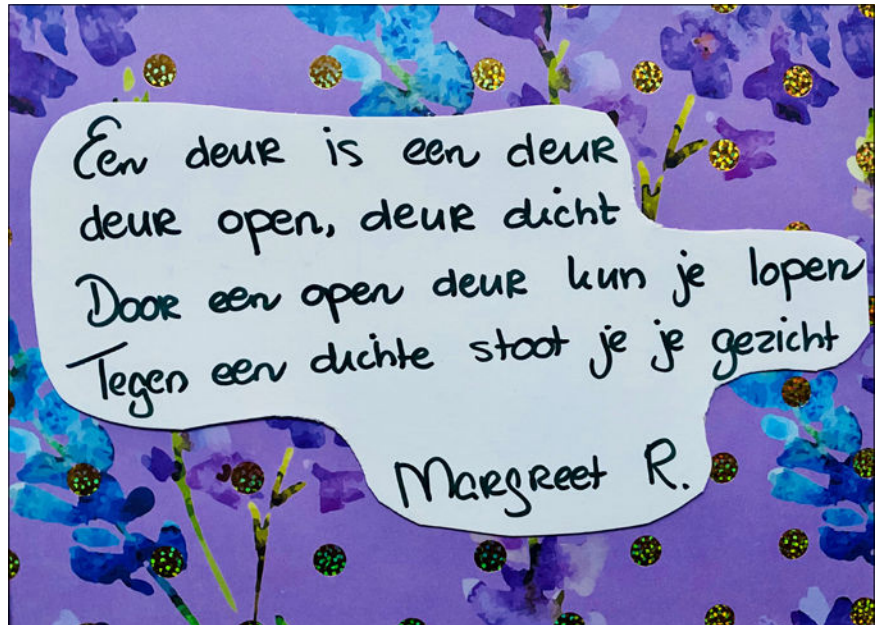
'Wie wonen achter een gesloten deur?'

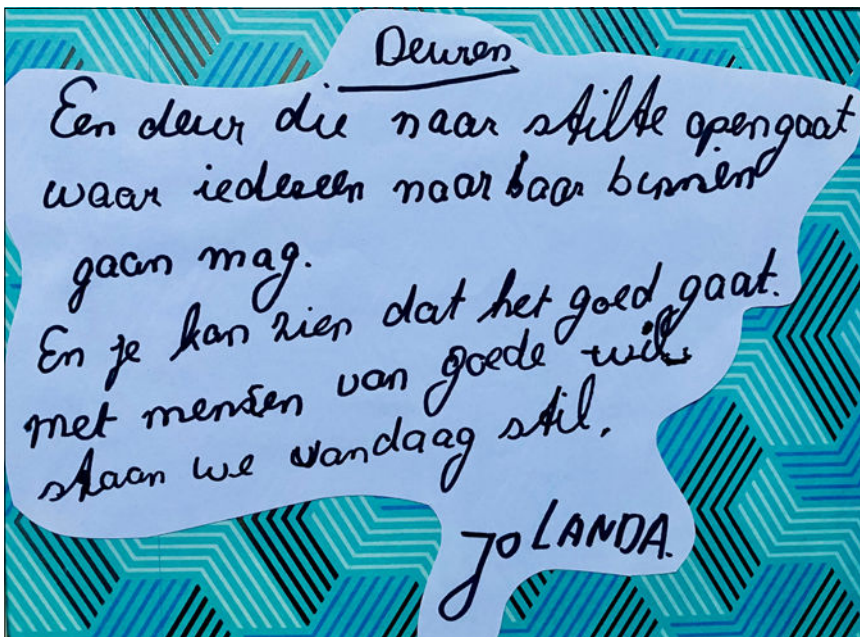
'Deuren van alle culturen en landen.'

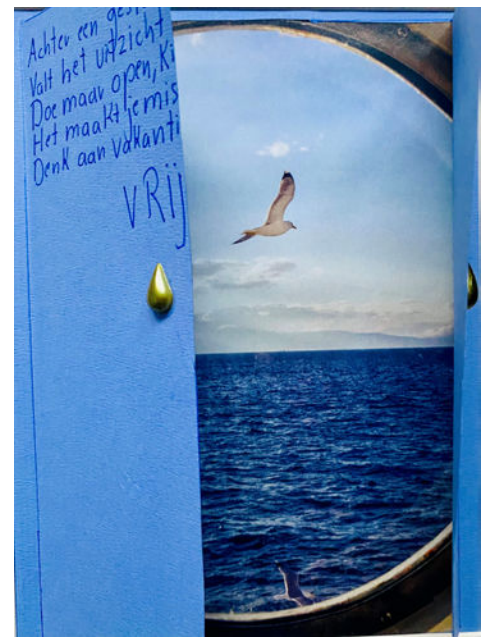
Huisdeur

Een deur is een deur
Deur open, deur dicht
Door een open deur kun je lopen,
Tegen een dichte stoot je je gezicht.

Deuren
Een deur die naar stilte opengaat
Waar iedereen naar binnen gaan mag
En je kan zien dat het goed gaat
Met mensen van goede wil
Staan wij vandaag stil.

Achter een gesloten deur
Valt het uitzicht wel mee.
Doe maar open, kijk in de verte.
Het maakt je misschien wee.
Denk aan vakantietijd en verlangen naar
VRIJHEID.

Robert Koch Wonen

De bewoners hebben psychiatrische problemen, vaak in combinatie met verslavingsproblematiek en/of een licht verstandelijke beperking. Mensen die het doorgaans niet redden in de reguliere opvang.

Vóórdat er een renovatie plaatsvond bij Robert Koch Wonen, was er op de deuren in de gangen op

deze locatie een ware explosie aan zelfexpressie te vinden. Bewoners communiceerden met tekeningen, tekst en collages met elkaar en af en toe stonden er ook werkstukken voor de deur geëxposeerd. Levensvragen, nieuws, maar ook uitingen over de gewenste bejegening kwamen voorbij. Reden genoeg om de deuren, of delen ervan, te fotograferen en onderdeel te maken van deze expositie.

Centrum Robert Koch

Centrum Robert Koch is er voor cliënten van alle leeftijden die er kunnen binnenlopen voor een praatje, een kop koffie en een breed scala aan activiteiten.

In driedimensionale werkstukken brachten bezoekers van Centrum Robert Koch tot uitdrukking wat er achter de deur zit. Ze maakten uit kartonnen dozen een voordeur en een binnenruimte. Achter de deuren liggen persoonlijke vraagstukken, zienswijzen en zingeving; kleine, intieme inkijkjes in de belevingswereld van de makers.

'Allerliefste plek is bij mijn overleden zus Marianne in de hemel.
Kleuren: wit, glans, stralen, rosé, lichtblauw, goud, zilver, pastel, licht, heel licht.
Ik hoor: engelenmuziek, engelengezang, de stilte.
Ik voel: wolken, veel Marianne, haar omhelzing.
Ik ruik: jasmijngeur.
In de wolken zijn.
In de hemel zijn.
Kijkje in de hemel.'

'Met mooi weer wandelend in Amsterdam en daarna weer graag naar mijn kamer, thuis zijn.
Ik zie de kleuren blauw en geel en toch ook weer donker grijs!
Ik hoor veel drukte in mijn hoofd en rondom mijn hoofd.
Ik ruik slecht, vanwege het roken en af en toe
De tabakslucht.
Ik voel veel ongemakken en stress.'

Deuren

Het is een tamelijk veel voorkomende ervaring. Het gevoel door een deur heengegaan te zijn 'in het leven'. In feite is het een overgang die niet omkeerbaar is. Dit kunnen we zien als een definitie van 'deur'. Laten we dus iets een deur noemen als het een onomkeerbare overgang markeert, dus het passeren ervan niet ongedaan gemaakt kan worden. Het is mogelijk om hierop een hele levensfilosofie te baseren. Dit door te stellen dat het leven in wezen niet meer is dan het passeren van een aantal deuren.

Natuurlijk kunnen we ons afvragen of we ons - van dit passeren hiervan - bewust zijn.

Antwoord: vrijwel nooit. Heel vaak realiseren we ons pas lang na de passage dat we een deur doorgegaan zijn. Aangezien het passeren vaak onbewust gebeurt is het de vraag hoe we ons er uiteindelijk van bewust worden dat we een deur gepasseerd hebben.

Welnu, hoe vaak hoor je niet "Toen pas realiseerde ik me dat ik al veel eerder dat en dat besloten had en dat er van toen af aan allerlei dingen vast lagen." Met andere woorden toen is er een deur gepasseerd.

*Allard de Liefde
(bezoeker Centrum Robert Koch en filosoof)*

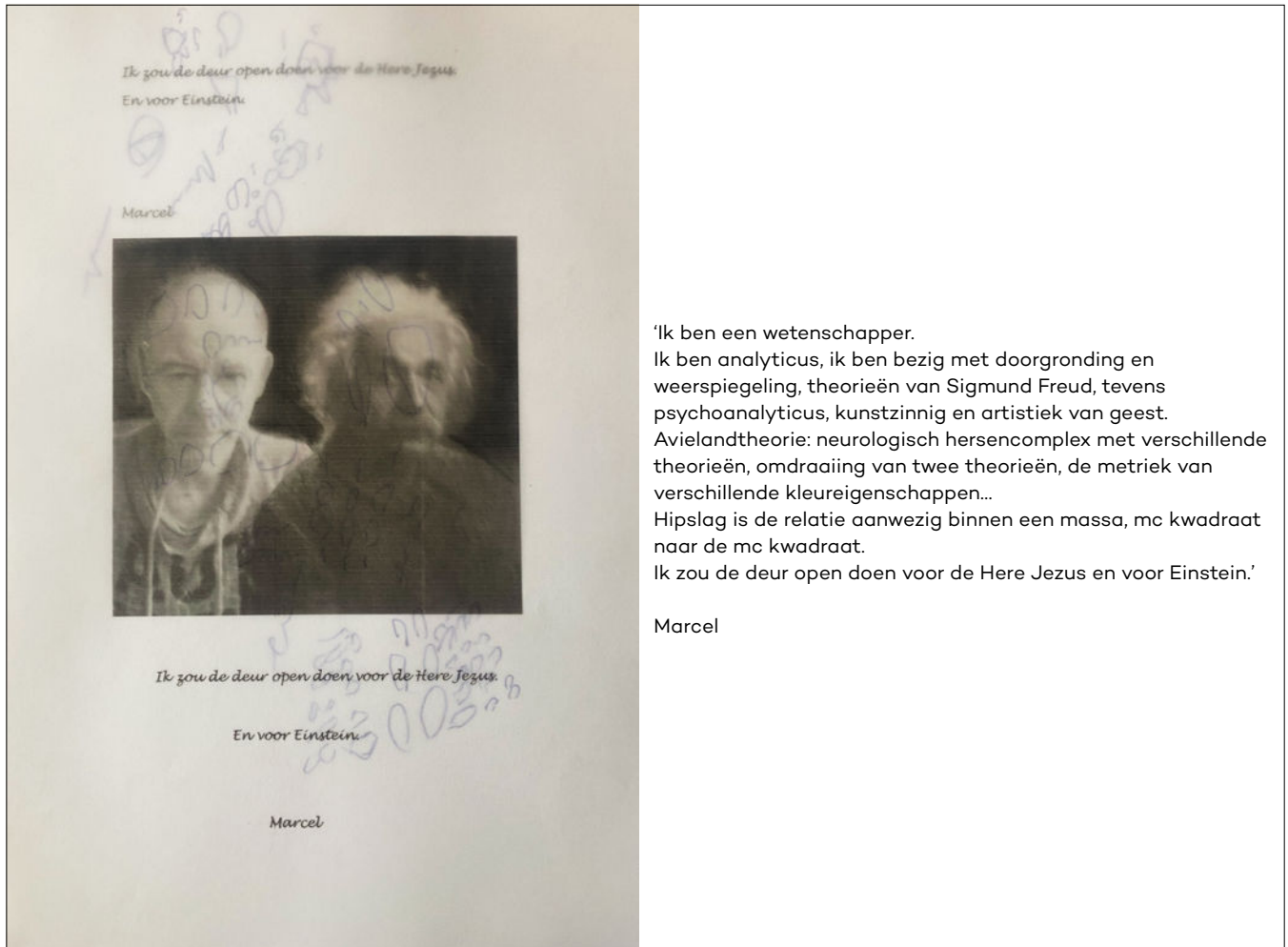
Zie hier een kort [interview](#) met Allard de Liefde.

De Domselaer

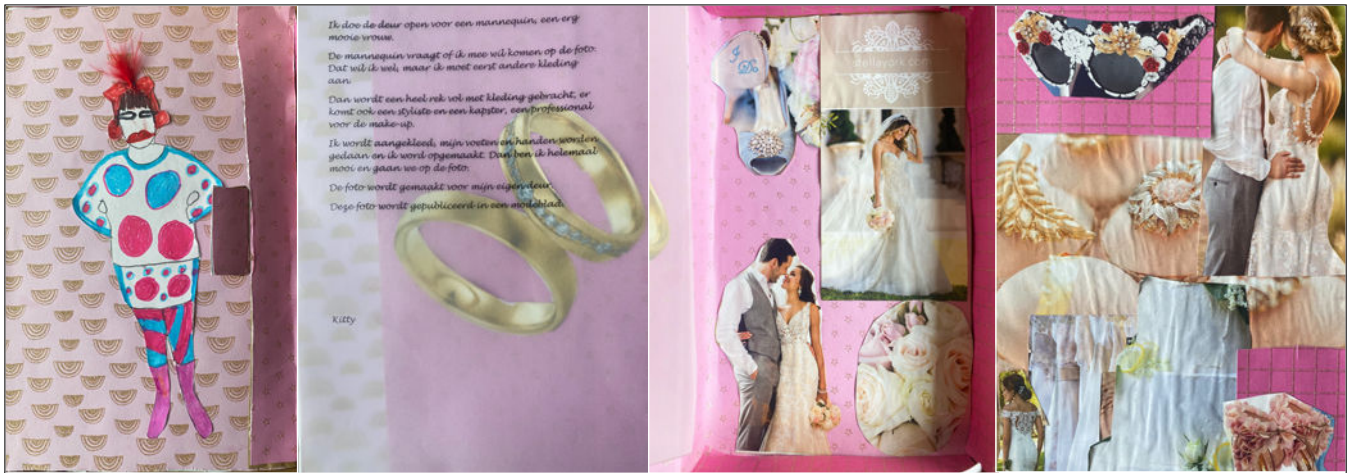
De Domselaer biedt langdurig verblijf aan bewoners die door de gevolgen van hun psychiatrische kwetsbaarheid beperkingen ondervinden bij het zelfstandig wonen. De Domselaer begeleidt bewoners onder andere bij zelfverzorging, verzorging van de eigen kamer en kennis van sociale wet- en regelgeving. Wanneer dat kan, stromen ze daarna naar een meer zelfstandige vorm van wonen.

De bewoners van de Domselaer hebben uit kartonnen dozen een voordeur en een binnenruimte gemaakt. Zij hebben zich daarbij de vraag gesteld: 'Voor wie zou ik de deur open doen?' Wat zie je aan de buitenkant en wat zie je aan de binnenkant?'

'Ik ben een wetenschapper.
Ik ben analytisch, ik ben bezig met doorgroning en weerspiegeling, theorieën van Sigmund Freud, tevens psychoanalytisch, kunstzinnig en artistiek van geest.
Aviëlandtheorie: neurologisch hersencomplex met verschillende theorieën, omdraaiing van twee theorieën, de metriek van verschillende kleureigenschappen...
Hipslag is de relatie aanwezig binnen een massa, mc^2 kwadraat naar de mc^2 kwadraat.
Ik zou de deur open doen voor de Here Jezus en voor Einstein.'

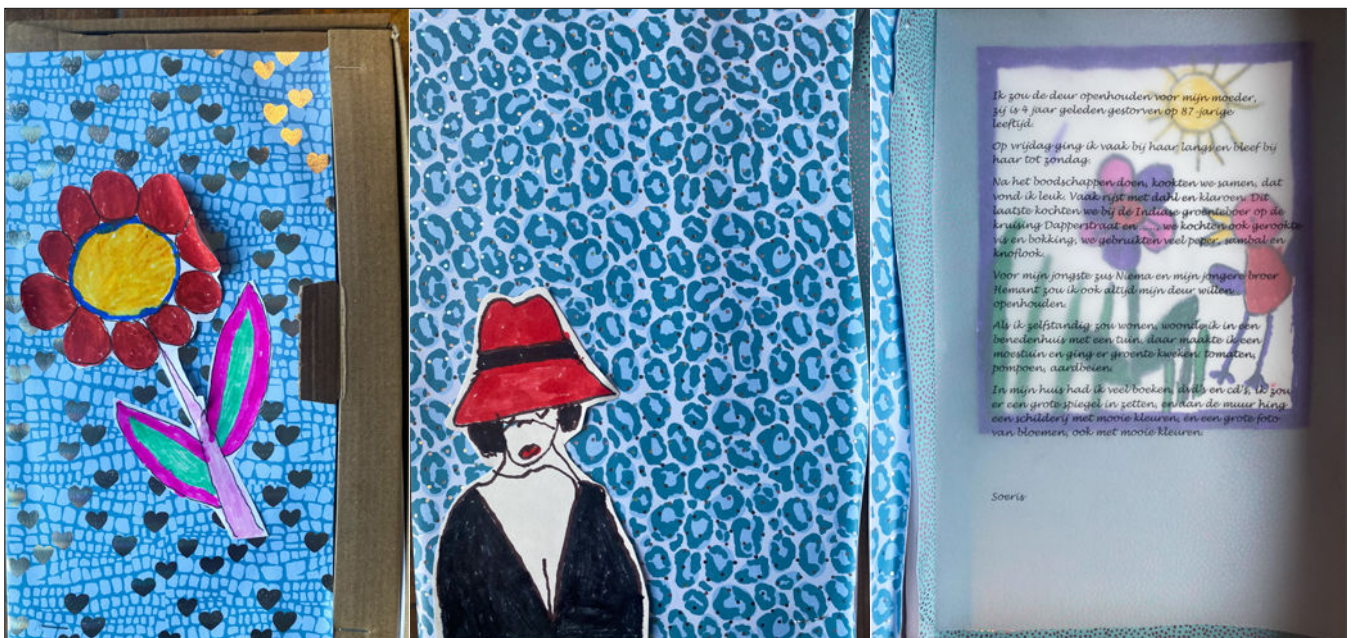
Marcel

'Ik doe de deur open voor een mannequin, een erg mooie vrouw. De mannequin vraagt of ik mee wil komen op de foto. Dat wil ik wel, maar ik moet eerst andere kleding aan. Dan wordt een heel rek vol met kleding gebracht, er komt ook een styliste en een kapster, een professional voor de make-up. Ik wordt aangekleed, mijn voeten en handen worden gedaan en ik word opgemaakt. Dan ben ik helemaal mooi en gaan we op de foto. De foto wordt gemaakt voor mijn eigen deur. Deze foto wordt gepubliceerd in een modeblad.'

Ik word aangekleed en mijn voeten en handen worden gedaan en ik word opgemaakt. Dan ben ik helemaal mooi en gaan wij op de foto. De foto wordt gemaakt voor mijn eigen deur. Deze foto wordt gepubliceerd in een modeblad.'

Kitty

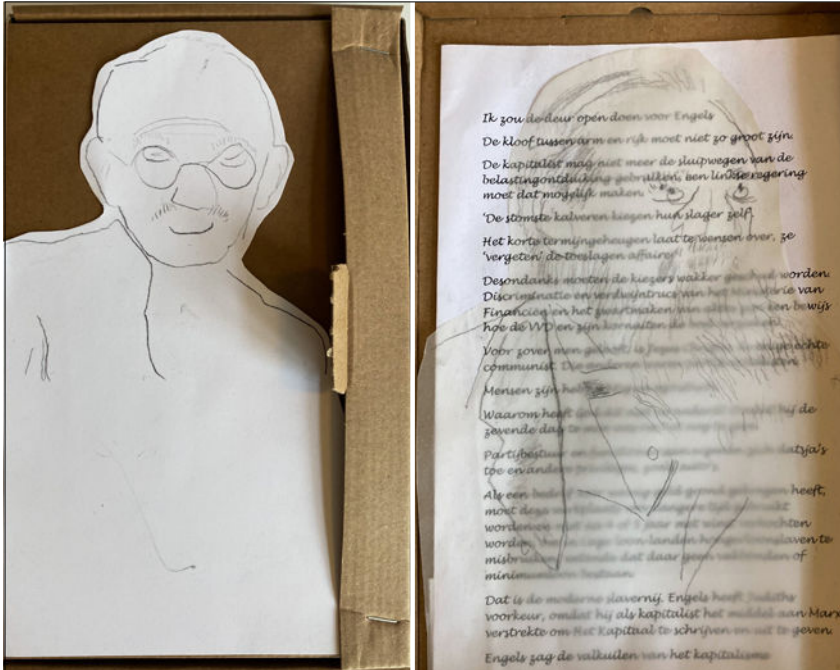
'Ik zou de deur openhouden voor mijn moeder, zij is 4 jaar geleden gestorven op 87- jarige leeftijd. Op vrijdag ging ik vaak bij haar langs en bleef bij haar tot zondag. Na het boodschappen doen kookten wij samen, dat vond ik leuk. Vaak rijst met dahl en klaroen. Dit laatste kochten wij bij de Indiase groenteboer op de kruising Dapperstraat en... we kochten ook gerookte vis en bokking, we gebruikten veel peper, sambal en knoflook.'

Voor mijn jongste zus Niema en mijn jongere broer Hernant zou ik ook altijd mijn deur open willen houden.

Als ik zelfstandig zou wonen, woonde ik in een benedenhuis met een tuin, daar maakte ik een moestuin en ging ik groente kweken: tomaten, pompoen, aardbeien.

In mijn huis had ik veel boeken, dvd's en cd's, ik zou er een grote spiegel in zetten en aan de muur hing een schilderij met mooie kleuren, en een grote foto van bloemen, ook met mooie kleuren.'

Soeris

Ik zou de deur open doen voor Engels (Piet Engels).

De kloof tussen arm en rijk moet niet zo groot zijn.

De kapitalist mag niet meer de sluwwegen van de belastingontduiking gebruiken, een linkse regering moet dat mogelijk maken.

'De stomste kalveren kiezen hun slager zelf'.

Het korte termijngheugen laat te wensen over, ze 'vergeten' de toeslagenaffaire.

Desondanks moeten de kiezers wakker geschud worden. Discriminatie en verdwyntrucs van het ministerie van Financiën en het zwartmaken van aktes zijn een bewijs hoe de VVD en zijn kornuiten de boel verzieken.

Voor zover men gelooft, is Jezus Christus de enige echte communist. Die anderen waren partijkapitalisten.

Mensen zijn hebzuchtig en egoïstisch.

Waarom heeft God dit niet veranderd? Omdat hij de zevende dag te moe was om het nog te zien.

Partijbestuur en functionarissen eigenen zich datsja's toe en andere privilèges, zoals auto's.

Als een bedrijf voor weinig geld grond gekregen heeft, moet deze werkplaats voor langere tijd gebruikt worden en niet na 4 of 5 jaar met winst verkochten worden, om in Lage loon-landen hongerloonslaven te misbruiken, wetende dat daar geen vakbonden of minimumloon bestaan.

Dat is de moderne slavernij. Engels heeft Judiths voorkeur, omdat hij als kapitalist het middel aan Marx verstrekte om Het Kapitaal te schrijven en uit te geven.

Engels zag de valkuilen van het kapitalisme.

Judith

'De bel gaat. Mijn zoon komt op visite met mijn kleindochter en schoondochter, en we praten alles uit. Alles is koek en ei. We lachen veel en huilen ook. En mijn zoon troost mij. Een heel gezellige dag. Goede plannen gemaakt voor de toekomst.'

Janet

De deur van het bloemenhutje gaat open voor het verhaal van het jonge vogeltje Bobby
 Bobby woont in een boom.
 Hij heeft twee zusjes
 's Ochtends gaat Bobby heel mooi fluiten.
 Plotseling begon het te regenen en moesten Bobby en zijn twee zusje schuilen in een hutje.

En dat hutje is gemaakt van bloemen.
 In het hutje zien ze een babyvogel, die roept naar zijn moeder.
 En de moeder van Bobby gaat haar verzorgen.
 En dan gaan Bobby en zijn familie verhuizen naar het bloemenhutje en allemaal zijn ze blij.

Cecilia

Het mannetje zijn ogen lijken op een bril. De bril van Egbert. Hij heeft ook dezelfde wenkbrauwen als Egbert.
 Ik vind Egbert een grappig persoon, en deze tekening is ook grappig.
 Ik laat eigenlijk niemand in m'n kamer, behalve de begeleiding.
 Het mannetje lijkt ook een beetje op René. René is ook grappig.
 Omdat ik cartoons teken, hou ik van grappig.
 Vroeger was ik serieus.

Vroeger had ik grote fantasieën, nu kleine. Ik had als kleding een drollenvanger bedacht toen we als groep fantaseerden met z'n allen naar Egypte te gaan.
 Samen zijn vind ik gezellig.
 Vroeger was ik serieus, ik deed mee aan de katholieke kerk en was monnik in de Van Hallstraat. Daarvoor was ik eerst zwerfver en sliep bij het LdH.

Peter

Het ACM

ACM biedt slachtoffers van mensenhandel een veilige opvang, psychosociale en juridische ondersteuning en zinvolle dagbesteding. Door de bewoners bewust te maken van hun kracht en kennis versterkt hun gevoel voor eigenwaarde en wordt een perspectief voor de toekomst geboden.

Bewoners van het ACM hebben zich in het graffitimuseum in Amsterdam Noord laten inspireren. Onder de leiding van een graffiti-artiest zijn zij vervolgens zelf aan de slag gegaan.

Speciaal voor deze tentoonstelling maakten Isolde Fortuna en Lieselot allebei een lied.

Deze zijn via onderstaande links te horen:

[Muziek van Isolde Fortuna](#) en geproduceerd door idem-grey: "Mirror Affirmations". Het eerste dat een vriendin tegen me zei toen ik de eerste versie van dit nummer aan haar liet horen. Van die post-its waar je positieve affirmaties opschrijft en dan op je spiegel plakt om dagelijks naar te kijken. Daar herkende ik me wel in.

Naast muziek maken werk ik als vrijwilliger bij het Herstelbureau, een plek die vele deuren voor mij geopend heeft. De positieve affirmaties die ik op mijn spiegel plakte, veranderden ineens in collega's die altijd klaarstaan om mij de ruimte te bieden die ik nodig had en heb om me verder te ontwikkelen.

[Muziek van Lieselot](#): Ik ben Lieselot, deelnemer bij KWIK. In dit lied kom ik op voor mezelf en anderen die met veel onaangename gedachten en gevoelens worstelen in het dagelijks leven. De omgeving is vaak gericht op oplossingen aandragen, of staat klaar met een oordeel. In 'Waardeloos' hoeft er niks te worden opgelost.

Met dank aan Alejandro (gitaar/arrangement), Andy (Studio Underground), Elke en Lies.

Informatie

Voor meer informatie over Werk & Participatie, neem contact op met Els Luntz
els.luntz@hvoquerido.nl

Voor meer informatie over het Cultureel Programma, neem contact op met Elke Bücheler
elke.bucheler@hvoquerido.nl

**HVO
QUERIDO**